

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 190 (XXXIV) — Nr. 529

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 30 mai 2022

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 841 din 9 decembrie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 55 alin. (5) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor.....	2–5
Decizia nr. 84 din 3 martie 2022 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 102 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice și ale art. 31 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene.....	6–8
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
549. — Ordin al viceprim-ministrului, ministrul transporturilor și infrastructurii, pentru modificarea art. 2 din anexa la Ordinul ministrului transporturilor nr. 683/2017 privind aprobarea tarifelor pentru prestațiile de activități specifice efectuate de Autoritatea Feroviară Română — AFER.....	8
1.460. — Ordin al ministrului sănătății privind modificarea și completarea anexelor nr. 1 și 2 la Ordinul ministrului sănătății nr. 443/2022 pentru aprobarea prețurilor maxime ale medicamentelor de uz uman, valabile în România, care pot fi utilizate/comercializate de către deținătorii de autorizație de punere pe piață a medicamentelor sau reprezentanții acestora, distribuitorii angro și furnizorii de servicii medicale și medicamente pentru acele medicamente care fac obiectul unei relații contractuale cu Ministerul Sănătății, casele de asigurări de sănătate și/sau direcțiile de sănătate publică județene și a municipiului București, cuprinse în Catalogul național al prețurilor medicamentelor autorizate de punere pe piață în România, a prețurilor de referință generice și a prețurilor de referință inovative.....	9
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 26 din 9 mai 2022 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept).....	10–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 841

din 9 decembrie 2021

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 55 alin. (5) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ingrid Alina Tudora	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Brezeanu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 55 alin. (5) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, excepție ridicată de Regia Autonomă Aeroportul Oradea în Dosarul nr. 5.201/111/CA/2016 al Curții de Apel Oradea — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 669D/2019.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. În acest sens, invocă jurisprudența Curții Constituționale, concretizată, spre exemplu, prin Decizia nr. 482 din 17 septembrie 2019.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 11 martie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 5.201/111/CA/2016, **Curtea de Apel Oradea — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 55 alin. (5) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor**. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Regia Autonomă Aeroportul Oradea într-o cauză având ca obiect un „litigiu privind achizițiile publice — plata costuri suplimentare”.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarea acesteia susține că, spre deosebire de dreptul comun, Legea nr. 101/2016 prevede că, în cazul admiterii recursului,

instanța de recurs este obligată să soluționeze în toate cazurile fondul cauzei, chiar și în condițiile în care prima instanță a soluționat procesul fără a intra în judecata fondului. Or, Curtea Constituțională a reținut că, instituind reguli speciale privind exercitarea căilor de atac, legiuitorul trebuie să asigure părților interesate posibilitatea de a formula o cale de atac împotriva hotărârii judecătorești considerate defavorabile. Lipsa oricărei căi de atac împotriva unei hotărâri pronunțate în instanță echivalează cu imposibilitatea exercitării unui control judecătoresc efectiv, dreptul de acces liber la justiție devenind astfel un drept iluzoriu și teoretic (a se vedea în acest sens Decizia nr. 192 din 3 aprilie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 492 din 2 iulie 2014, paragraful 13). De asemenea, Curtea Constituțională a statuat că accesul liber la justiție, consacrat de art. 21 alin. (1) din Legea fundamentală, nu se referă exclusiv la acțiunea introductivă în primă instanță de judecată, ci și la sesizarea oricăror altor instanțe care, potrivit legii, au competența de a soluționa fazele ulterioare ale procesului, așadar, la exercitarea căilor de atac, deoarece apărarea drepturilor, a libertăților și intereselor legitime ale persoanelor presupune, în mod logic, și posibilitatea acționării împotriva hotărârilor judecătorești considerate ca fiind nelegale sau neîntemeiate.

6. În acest context, autoarea excepției susține că soluția legislativă consacrată de art. 55 alin. (5) din Legea nr. 101/2016 este neconstituțională și apreciază că se impune a se clarifica faptul că instanțele de recurs „rejudecă” fondul cauzei, doar în cauzele în care fondul a fost soluționat de instanțele de fond. În ceea ce privește încălcarea art. 24 din Constituție, autoarea excepției susține că prin eliminarea controlului judiciar al hotărârilor pronunțate în fond se aduce atingere dreptului la un proces echitabil și, în special, dreptului la apărare, consacrate atât de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, cât și de Constituția României. Or, statul are obligația de a garanta caracterul efectiv al accesului liber la justiție și al dreptului la apărare. Lipsa căii de atac împotriva hotărârii pronunțate în fond echivalează cu imposibilitatea de a remedia deficiențele hotărârii, dreptul la apărare devenind astfel un drept iluzoriu și teoretic. În plus, recursul nu este o cale de atac devolutivă, existând astfel chestiuni de drept și de fapt care pot fi lămurite doar în faza cercetării judecătorești a fondului, numai în acest fel fiind asigurat pe deplin dreptul la apărare. Așa fiind, susține că, prin eliminarea căii de atac împotriva hotărârii pronunțate în fond, reglementarea criticată înlătură dreptul părților de a se prevala de toate garanțiile procesuale specifice accesului liber la justiție.

7. **Curtea de Apel Oradea — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal** apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată, iar soluția legislativă consacrată de art. 55 alin. (5) din Legea nr. 101/2016 este

neconstituțională. Instanța de judecată apreciază astfel că textul de lege criticat contravine dispozițiilor art. 21, 24 și 129 din Constituție, întrucât prin eliminarea controlului judiciar al hotărârilor pronunțate în fond se aduce atingere dreptului la un proces echitabil și, în special, dreptului la apărare, drepturi consacrate atât de Legea fundamentală, cât și de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Susține că soluționarea de către instanța de recurs, pentru prima dată și cu titlu definitiv, a fondului cauzei, exclude de la controlul imediat al instanței ierarhic superioare legalitatea și temeinicia soluției și conduce la încălcarea accesului liber la justiție, în condițiile în care părțile litigante nu beneficiază de o garanție procedurală efectivă și imediată pentru a se putea apăra în mod corespunzător.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 55 alin. (5) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 393 din 23 mai 2016, potrivit căroră „*În cazul admiterii recursului, instanța de recurs rejudecă, în toate cazurile, litigiul în fond.*”

12. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, aceste prevederi contravin dispozițiilor constituționale ale art. 21 care consacră accesul liber la justiție, ale art. 24 care consacră dreptul la apărare și ale art. 129 privind folosirea căilor de atac.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că prin Decizia nr. 436 din 24 iunie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1029 din 28 octombrie 2021, s-a statuat că „Legea nr. 101/2016 transpune Directiva 89/665/CEE a Consiliului din 21 decembrie 1989 privind coordonarea actelor cu putere de lege și a actelor administrative privind aplicarea procedurilor care vizează căile de atac față de atribuirea contractelor de achiziții publice de produse și a contractelor publice de lucrări, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene, seria L, nr. 395 din 30 decembrie 1989, cu modificările și completările ulterioare, și Directiva 92/13/CEE a Consiliului din 25 februarie 1992 privind coordonarea actelor cu putere de lege și actelor administrative referitoare la aplicarea normelor comunitare cu privire la procedurile de achiziții publice ale entităților care desfășoară activități în sectoarele apei, energiei, transporturilor și telecomunicațiilor, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene, seria L, nr. 76 din 23 martie 1992, cu modificările și completările ulterioare. Potrivit

art. 1 alin. (1) din Directiva 89/665/CEE, statele membre adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că, în ceea ce privește procedurile de atribuire a contractelor care intră în domeniul de aplicare circumscris, deciziile luate de autoritățile contractante pot face obiectul unor căi de atac eficiente și, în special, cât mai rapide posibil, în conformitate cu condițiile stabilite prin directivă. (...) Din economia acestei directive reiese că organismele responsabile cu procedurile privind căile de atac pot fi atât instanțele judecătorești, cât și alte autorități care nu sunt de natură judiciară. În situația în care calea de atac este prevăzută în fața unor autorități (organisme) ce nu sunt de natură judiciară, trebuie prevăzute dispoziții pentru a garanta că procedurile prin care o măsură presupus ilegală luată de organismul competent privind căile de atac sau orice presupusă deficiență în exercitarea competențelor acordate acestuia pot face obiectul unei căi de atac în fața instanței judecătorești sau al unei căi de atac în fața unui alt organism care este o instanță sau un tribunal în înțelesul Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene și este independent atât față de autoritatea contractantă, cât și față de organismul competent privind căile de atac. Prin urmare, potrivit directivei menționate, statele membre adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că procedurile privind căile de atac sunt accesibile, în conformitate cu reglementări detaliate care pot fi stabilite de statele membre, oricărei persoane care este sau a fost interesată de obținerea unui anumit contract public de achiziție de produse sau a unui contract public de lucrări și care a fost sau riscă să fie lezată de o presupusă încălcare. La nivel național, Legea nr. 101/2016 reglementează remediile, căile de atac și procedura de soluționare a acestora, pe cale administrativ-jurisdicțională sau judiciară, în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune, precum și organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor. Prin urmare, în virtutea art. 2 din lege, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim printr-un act al unei autorități contractante sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri poate solicita anularea actului, obligarea autorității contractante la emiterea unui act sau la adoptarea de măsuri de remediere, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim, pe cale administrativ-jurisdicțională sau judiciară, potrivit prevederilor acestei legi; de asemenea, oricare dintre membrii unei asocieri a unor operatori economici, fără personalitate juridică, poate formula orice cale de atac reglementată de această lege. În concret, legiuitorul a dat efectivitate prevederilor constituționale ale art. 148 alin. (2) și (4) cu privire la principiul priorității dreptului european, coroborate cu cele ale art. 21 care consacră accesul liber la justiție și a creat cadrul legal pentru exercitarea acestui drept fundamental, reglementând sistemul de remedii, și, astfel, pentru soluționarea contestației, persoana care se consideră vătămată se poate adresa: (i) fie pe cale administrativ-jurisdicțională Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor; (ii) fie pe cale judiciară instanței de judecată, potrivit art. 4 din Legea nr. 101/2016.”

14. Raportat la criticile formulate în cauză, Curtea reține că art. 55 alin. (5) din Legea nr. 101/2016 a mai constituit obiect al controlului de constituționalitate, în acest sens fiind Decizia nr. 482 din 17 septembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 29 aprilie 2020, prin care instanța de contencios constituțional a constatat că dispozițiile criticate sunt constituționale, întrucât „acestea sunt norme care stabilesc o procedură specială, derogatorie, privind termenele de judecată și modalitatea administrării probelor în cazul judecării cererilor referitoare la contractele de achiziție publică. Modalitatea în care

au fost reglementate aceste dispoziții este o opțiune a legiuitorului, care a avut în vedere instituirea unei proceduri simple și urgente, adaptată raporturilor din materia contractelor de achiziție publică. Regulile de procedură prevăzute de aceste dispoziții se aplică în mod echitabil atât autorității contractante, cât și operatorului economic vizat de ipoteza normei, fără a fi favorizată o categorie sau alta (a se vedea, *mutatis mutandis*, Decizia nr. 34 din 18 ianuarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 199 din 22 martie 2011).”

15. Curtea reține că, prin conținutul său normativ, art. 55 alin. (5) din Legea nr. 101/2016 reprezintă o normă specială de procedură, adoptată de legiuitor în considerarea caracterului urgent al cauzelor din materia achizițiilor publice. În acest sens sunt de altfel și considerentele Deciziei nr. 482 din 17 septembrie 2019, precitată, prin care Curtea a reținut că „soluția legislativă criticată ține cont de faptul că subiectele de drept implicate în această categorie de litigii sunt profesioniști. Cu alte cuvinte, procedura contractelor de achiziție publică presupune etape prealabile în care părțile implicate pot solicita și primi clarificări înainte de a se ajunge în fața instanței judecătorești. Așadar, acestea cunosc deja care sunt aspectele divergente, fapt care se concretizează, de obicei, în documentația depusă la dosarul cauzei ce urmează a fi soluționat de instanța judecătorească. Mai mult decât atât, finalitatea acestor proceduri de achiziție este, de multe ori strâns legată și de anualitatea și execuția bugetară, de alocarea unor fonduri atât din bugetul național, cât și din fondurile Uniunii Europene. Or, eventualele încălcări ale termenelor stabilite prin contractele de finanțate produc consecințe ce pot fi sancționate de autoritățile competente prin rezilierea contractelor de finanțare, aplicarea unor corecții financiare sau chiar suspendarea sau respingerea parțială sau totală de la plată a cererilor pentru asemenea fonduri, fie că este vorba despre operațiuni anuale sau despre operațiuni multianuale. Toate aceste aspecte concură la realizarea cu transparență a procedurilor, desfășurarea cu celeritate a proceselor în materia achizițiilor publice, în scopul evitării tergiversării și pentru realizarea scopului pentru care a fost adoptat cadrul legislativ respectiv. Totodată, prevederile legale criticate au drept scop antrenarea și responsabilizarea tuturor celor care au un interes în finalitatea procedurilor de achiziție publică, cu precădere a participanților la procedură — autoritate contractantă, operatorii economici interesați să participe la procedura de atribuire, respectiv, după caz, operatorii economici participanți la procedura de atribuire. De asemenea, instanța judecătorească trebuie să concure la celeritatea procedurii, astfel încât procesele să nu se prelungească excesiv.”

16. În jurisprudența sa, de exemplu Decizia nr. 1.554 din 6 decembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 154 din 8 martie 2012, Curtea a mai statuat că, potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție, „*Competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege*”. Astfel, legiuitorul este în drept să stabilească regulile de procedură cu aplicabilitate generală, dar și unele reguli speciale, derogatorii, în considerarea unor situații deosebite, fără ca acestea să poată fi contrare liberului acces la justiție, dreptului la apărare sau dispozițiilor fundamentale referitoare la statul de drept. În acest sens sunt prevederile criticate din Legea nr. 101/2016, ce constituie norme de procedură, prin care se reglementează soluționarea contestațiilor privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, stabilind obligațiile judecătorului, termenul de depunere a întâmpinării și a răspunsului la aceasta și la cererea

reconvențională, precum și stabilirea primului termen de judecată și a celor ulterioare, fără a aduce atingere dreptului la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil. Această soluție este în concordanță și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la respectarea principiului celerității procedurilor judiciare. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că, prin impunerea respectării unui termen rezonabil, Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale subliniază importanța faptului că „justiția trebuie să fie administrată fără întârzieri de natură a-i compromite eficacitatea și credibilitatea (Hotărârea din 27 octombrie 1994, pronunțată în Cauza *Katte Klitsche de la Grange împotriva Italiei*, paragraful 61), statul fiind responsabil pentru activitatea ansamblului serviciilor sale, nu numai pentru aceea a organelor judiciare (Hotărârea din 23 octombrie 1990, pronunțată în Cauza *Moreira de Azevedo împotriva Portugaliei*, paragraful 73).”

17. Curtea observă, de altfel, că, în motivarea excepției de neconstituționalitate, autoarea acesteia deduce neconstituționalitatea reglementării criticate pornind de la o analiză comparativă a prevederilor art. 55 alin. (5) din Legea nr. 101/2016 cu cele ale art. 498 din Codul de procedură civilă, apreciind că, spre deosebire de dreptul comun, Legea nr. 101/2016 prevede că, în cazul admiterii recursului, instanța de recurs este obligată să soluționeze în toate cazurile fondul cauzei, chiar și în condițiile în care prima instanță a soluționat procesul fără a intra în judecata fondului. Autoarea excepției susține că soluția legislativă consacrată de art. 55 alin. (5) din Legea nr. 101/2016 este neconstituțională, fiind contrară art. 21 și 129 din Constituție, context în care solicită ca normele supuse controlului de constituționalitate să primească o interpretare efectuată de către instanța de contencios constituțional, interpretare prin care „*se impune a se clarifica faptul că instanțele de recurs «rejudecă» fondul cauzei, doar în cauzele în care fondul a fost soluționat de instanțele de fond (de altfel cuvântul rejudecat neputând avea decât semnificația unei judecări anterioare a fondului)*”.

18. Din perspectiva criticii astfel formulate, Curtea învederează faptul că aspectele privind modalitatea de aplicare și interpretare a normelor juridice revin instanței de judecată investite cu soluționarea cauzei sau, potrivit art. 126 alin. (3) din Constituție, Înaltei Curți de Casație și Justiție, excedând, însă, sferei controlului de constituționalitate. În acest context, Curtea reține că prin Decizia nr. 40 din 18 mai 2020, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 683 din 31 iulie 2020, paragrafele 152—157, instanța supremă a reținut că „din perspectiva Legii nr. 101/2016, dreptul comun în materie îl constituie Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, și nu normele din Codul de procedură civilă, ce constituie dispozițiile legii civile de drept comun și care completează legea specială (devin incidente) numai în măsura în care nu sunt contrare acesteia. Așadar, trimiterea la dispozițiile dreptului comun cuprinsă în modificarea intervenită prin Legea nr. 212/2018 vizează exclusiv normele de reglementare a competenței materiale (funcțională și procesuală) a instanței civile competente să soluționeze litigiile decurgând din executarea contractelor administrative, fără ca această trimitere să poată fi extinsă implicit și asupra căii de atac sau procedurii de judecată de drept comun în materie civilă, în condițiile în care prevederile cuprinse în Legea nr. 101/2016 sunt norme speciale, nu numai prin raportare la procedura de drept comun în materie civilă, ci chiar și prin raportare la dreptul comun în materia contenciosului administrativ. O interpretare

În sensul modificării implicite a procedurii de soluționare a căii de atac în litigiile decurgând din executarea contractelor administrative în sensul aplicării normelor de procedură de drept comun în materie civilă ar presupune ca, în privința litigiilor decurgând din executarea contractelor administrative, calea de atac să fie apelul, în termen de 30 de zile de la comunicarea hotărârii din primă instanță, și, respectiv, recursul, ce poate fi declarat tot într-un termen de 30 de zile de la comunicarea deciziei din apel, iar în ipoteza judecării recursului de către Înalta Curte de Casație și Justiție, în caz de casare, soluția neputând fi decât aceea de trimitere spre rejudecare, ceea ce presupune reluarea judecării cel puțin din faza procesuală a apelului. Ținând cont de faptul că, deși a dat în competența de soluționare a instanței civile de drept comun litigiile decurgând din executarea contractelor administrative, legiuitorul a prevăzut în mod expres că aceste litigii se soluționează *«de urgență și cu precădere»*, fiind evident că termenele și soluțiile reglementate în procedura de drept comun din materie civilă nu pot fi considerate compatibile cu celelalte dispoziții speciale ale Legii nr. 101/2016”. O astfel de interpretare ar lipsi de eficiență modificările adoptate de legiuitor prin Legea nr. 212/2018, respectiv de reducere a duratei de soluționare a dosarelor, atât din perspectiva duratei care trece între data depunerii cererii și data la care se acordă primul termen de judecată, cât și în ce privește durata dintre sesizarea instanței și finalizarea definitivă a litigiului. De altfel, intenția legiuitorului de a păstra procedura specială de judecată inclusiv în privința litigiilor decurgând din executarea contractelor administrative rezultă și din ultima modificare a Legii nr. 101/2016, adusă potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 23/2020 pentru modificarea și completarea unor acte normative cu impact asupra sistemului achizițiilor publice.

19. Curtea Constituțională constată că în practica instanțelor de judecată (curților de apel) s-a reținut că prevederile art. 55 alin. (5) din Legea nr. 101/2016 sunt norme speciale de procedură, care justifică reglementarea criticată tocmai prin prisma interesului superior al celerității în litigiile de achiziții publice. S-a subliniat, de asemenea, că în fața instanței de judecată, litigiile privind drepturile și obligațiile contractate în

cadrul procedurilor de atribuire se soluționează de urgență și cu precădere. Potrivit prevederilor criticate, în cazul admiterii recursului, instanța de recurs rejudecă, în toate cazurile, litigiul în fond, iar problema care suscită interes din partea autoarei excepției este aceea care derivă din folosirea de către legiuitor a sintagmei *„rejudecă, în toate cazurile, litigiul în fond”*.

20. Referitor la această problemă de drept, așa cum a reținut Înalta Curte de Casație și Justiție prin Decizia nr. 40 din 18 mai 2020, precitată, din perspectiva Legii nr. 101/2016, dreptul comun în materie îl constituie Legea nr. 554/2004, și nu normele din Codul de procedură civilă, astfel încât, în acord cu prevederile art. 20 alin. (3) din Legea nr. 554/2004, recursul are, prin excepție de la normele de drept comun reglementate de Codul de procedură civilă, caracter devolutiv. Astfel, art. 20 alin. (3) din Legea nr. 554/2004, modificat prin Legea nr. 76/2012, prevede că, *„în cazul admiterii recursului, instanța de recurs, casând sentința, va rejudeca litigiul în fond. Când hotărârea primei instanțe a fost pronunțată fără a se judeca fondul ori dacă judecata s-a făcut în lipsa părții care a fost nelegal citată atât la administrarea probelor, cât și la dezbateră fondului, cauza se va trimite, o singură dată, la această instanță. În cazul în care judecata în primă instanță s-a făcut în lipsa părții care a fost nelegal citată la administrarea probelor, dar a fost legal citată la dezbateră fondului, instanța de recurs, casând sentința, va rejudeca litigiul în fond.”*

21. Așadar, în materia soluționării recursului formulat în condițiile Legii nr. 101/2016, sintagma *„rejudecă, în toate cazurile”* cuprinsă în textul art. 55 alin. (5) din lege conduce la concluzia că, spre deosebire de norma cu caracter general prevăzută de art. 20 alin. (3) din Legea nr. 554/2004, norma specială prevăzută de art. 55 alin. (5) din Legea nr. 101/2016 conferă posibilitatea ca instanța de recurs, în cazul admiterii recursului, să rejudece litigiul în fond și atunci când instanța de fond a soluționat litigiul fără a se judeca fondul ori dacă judecata s-a făcut în lipsa părții care a fost nelegal citată, atât la administrarea probelor, cât și la dezbateră fondului.

22. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Regia Autonomă Aeroportul Oradea în Dosarul nr. 5.201/111/CA/2016 al Curții de Apel Oradea — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 55 alin. (5) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Oradea — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 9 decembrie 2021.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,
Ingrid Alina Tudora

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 84

din 3 martie 2022

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 102 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice și ale art. 31 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cosmin-Marian Văduva	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 102 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice și ale art. 31 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, excepție ridicată de Ioan Nechifor în Dosarul nr. 2.522/105/2019 al Tribunalului Prahova — Secția I civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 344D/2020.

2. La apelul nominal se prezintă autorul excepției de neconstituționalitate, lipsind celelalte părți, față de care procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul autorului excepției de neconstituționalitate, care precizează că dorește să depună la dosar, în format electronic, un material referitor la *algoritmul de calcul al valorii punctului de pensie*, întrucât poate servi Curții Constituționale în soluționarea deciziilor viitoare privind sistemul public de pensii. Acest algoritm de calcul este valabil, în egală măsură, pentru Legea nr. 119/2010, Legea nr. 263/2010 și, cel mai important, Legea nr. 127/2019, al cărei art. 86 este, de asemenea, neconstituțional. Se referă la Decizia Curții Constituționale nr. 1 din 13 ianuarie 2021.

4. Mai departe susține că „documentul relevă un furt de o valoare inestimabilă”. Solicită soluționarea cu celeritate a cauzei, având în vedere că, „potrivit INS, mor aproximativ 250.000 de pensionari care nu-și vor mai afla niciodată drepturile care le-au fost refuzate”. Mai arată că documentul este înregistrat la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci și îl va depune și la o serie de alte instituții publice din România.

5. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate, având în vedere că autorul nu formulează critici de neconstituționalitate, deoarece nu indică în mod concret textele constituționale pretins încălcate.

6. Luând din nou cuvântul, autorul excepției precizează că textul încălcat este art. 1 alin. (5) din Constituție și că Legea nr. 24/2000 este flagrant încălcată, deoarece nu se precizează în niciun fel cum s-a ajuns la această valoare a punctului de pensie, fiind stabilită politic și arbitrar, fără nicio legătură cu prevederile legale care reglementează constituirea dreptului

patrimonial. Deciziile Curții nr. 871 și nr. 872 din 25 iunie 2010 subliniază caracterul patrimonial al dreptului la pensie. Depune note scrise, inclusiv în format electronic.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

7. Prin Sentința civilă nr. 2.290 din 30 septembrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 2.522/105/2019, **Tribunalul Prahova — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 102 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice și ale art. 31 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene**. Excepția a fost ridicată de Ioan Nechifor într-o cauză având ca obiect recalcularea pensiei în funcție de o altă valoare a punctului de pensie.

8. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorul susține că prevederile criticate stabilesc valoarea punctului de pensie printr-o decizie politică, în mod arbitrar și ilegal, deoarece nu se ține seama de valoarea patrimoniului de pensie creat de către salariați. Astfel, prevederile art. 102 alin. (1)—(6) din Legea nr. 263/2010 nu se corelează cu alte prevederi ale acestui act normativ, respectiv art. 94—101, care, în esență, constituie viitorul fond de pensie, obiectiv determinabil, al cărui quantum este confirmat de punctele de pensie acumulate pe durata în care salariații au muncit. Plecând de la caracterul acestui fond, autorul propune o modalitate alternativă de stabilire a valorii punctului de pensie care să dea expresie deplină principiului fundamental pe care se clădește sistemul asigurărilor sociale, respectiv cel al contributivității.

9. Mai departe, autorul menționează că în expunerea de motive a celor două acte normative din care fac parte dispozițiile pe care le critică nu se precizează în ce fel s-a ajuns la valoarea punctului de pensie precizată. Calcularea valorii punctului de pensie racordată la valoarea salariului mediu brut pe economie trebuia să fie o consecință chiar a materializării prevederilor legale de reținere a cotelor de contribuții de asigurări sociale și de alocare în contul fiecărui salariat a unui punctaj corespunzător, stabilit în urma raportării veniturilor salariale brute ale acestuia la același indicator — salariul mediu brut pe economie.

10. **Tribunalul Prahova — Secția I civilă** apreciază că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 a fost adoptată în temeiul și cu respectarea art. 115 din Constituție. De asemenea, amintește că, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, în particular Decizia nr. 1.073 din 14 octombrie 2008, legiuitorul are libertatea să stabilească drepturile de asigurări sociale convenite, condițiile și criteriile de acordare a acestora, modul de calcul și quantumul valoric al lor, în raport cu posibilitățile create prin resursele financiare disponibile, și să le modifice în concordanță cu schimbările ce se produc în resursele economico-financiare.

11. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

12. **Guvernul** consideră că precizările din preambulul ordonanței de urgență criticate, respectiv imperativul respectării țintei de deficit de sub 3% din produsul intern brut, prevăzut de Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, ratificat prin Legea nr. 13/2008, și neadoptarea în regim de urgență a măsurilor fiscal-bugetare propuse ar genera un impact suplimentar asupra deficitului bugetului general consolidat, afectând în mod semnificativ sustenabilitatea finanțelor publice, sunt de natură să satisfacă exigențele impuse de art. 115 alin. (4) din Constituție. În plus, făcând trimitere la jurisprudența Curții Constituționale și la cea a Curții Europene a Drepturilor Omului, legiuitorul trebuie să dispună, la punerea în aplicare a politicilor sale, mai ales cele sociale și economice, de o marjă de apreciere, pentru a se pronunța atât asupra existenței unei probleme de interes public, care necesită un act normativ, cât și asupra alegerii modalităților de aplicare a acestuia.

13. De asemenea, art. 31 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 este conform cu art. 115 alin. (6) din Constituție, ținând seama de modul în care Curtea Constituțională a interpretat această normă constituțională, precum și cu art. 47 din Legea fundamentală.

14. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au transmis punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

15. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

16. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 102 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 852 din 20 decembrie 2010, și ale art. 31 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1116 din 29 decembrie 2018. La data de 12 iulie 2019, prevederile art. 102 din Legea nr. 263/2010, care au reglementat valoarea punctului de pensie începând cu intrarea în vigoare a Legii nr. 263/2010 și până la momentul ieșirii acesteia din vigoare, au fost abrogate, potrivit art. 183 alin. (1) din Legea nr. 127/2019 privind sistemul public de pensii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 563 din 9 iulie 2019. Cu toate acestea, având în vedere că, potrivit Deciziei Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, sunt supuse controlului de constituționalitate și dispozițiile din legi ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare, Curtea este legal investită cu soluționarea excepției de neconstituționalitate a art. 102 din Legea nr. 263/2010, în conținutul pe care îl avea la data abrogării.

17. Dispozițiile art. 31 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 prevăd că: „*Prin derogare de la prevederile art. 102 alin. (2) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, începând cu*

data de 1 ianuarie 2019, valoarea punctului de pensie se menține la 1.100 lei și, începând cu 1 septembrie 2019, valoarea punctului de pensie se majorează cu 15% și este de 1.265 lei.”

18. În motivarea excepției, așa cum a fost ridicată în fața instanței, autorul nu indică expres temeiurile constituționale ale criticilor aduse art. 102 din Legea nr. 263/2010 și art. 31 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018. Cu toate acestea, din examinarea criticilor formulate, precum și din susținerile orale ale autorului se poate conchide, în mod rezonabil, că acesta își întemeiază excepția pe prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție în componenta referitoare la claritatea legii.

19. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, în esență, autorul acesteia este nemulțumit, pe de o parte, de valoarea punctului de pensie stabilită la nivelul anului 2019 și, pe de altă parte, de faptul că legiuitorul nu a evidențiat rațiunile de care a ținut seama când a stabilit această valoare

20. În prealabil, se impune precizarea că punctul de pensie este un indicator crucial în determinarea cuantumului pensiilor din sistemul asigurărilor sociale de stat. Astfel, potrivit art. 94 alin. (1) din Legea nr. 263/2010, „*Cuantumul pensiei se determină prin înmulțirea punctajului mediu anual realizat de asigurat cu valoarea unui punct de pensie*”. Prin urmare, cu cât valoarea punctului de pensie este mai mare, cu atât și cuantumul pensiilor efectiv plătite din bugetul asigurărilor sociale de stat va fi mai mare. Pentru anul 2019, prin dispozițiile art. 31 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, s-a stabilit, pentru intervalul 1 ianuarie 2019—31 august 2019, ca valoarea punctului de pensie să fie de 1.100 lei, iar pentru intervalul 1 septembrie—31 decembrie 2019, de 1.265 lei.

21. Curtea reamintește că statul trebuie să dețină o anumită marjă de apreciere în configurarea dreptului la pensie. În acest sens, Curtea a reținut că legiuitorul are libertatea de a stabili modul de calcul și cuantumul valoric al acestor drepturi de asigurări sociale, în funcție de resursele financiare disponibile (a se vedea Decizia nr. 410 din 28 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 534 din 17 iulie 2015, paragraful 18).

22. Mai mult decât atât, în cauza soluționată prin decizia anterior menționată, s-a criticat modul în care Guvernul, prin Ordonanța de urgență nr. 1/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 23 ianuarie 2013, aprobată prin Legea nr. 3/2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 93 din 14 februarie 2013, a stabilit valoarea punctului de pensie pentru anul 2013. În mod asemănător, în prezenta cauză se critică modul în care Guvernul a stabilit, prin ordonanță de urgență, pentru anul 2019, valoarea punctului de pensie. Ca atare, rămân relevante și în prezenta cauză considerentele din Decizia nr. 410 din 28 mai 2015, în care Curtea, analizând considerațiile de care Guvernul a ținut seama în modificările aduse valorii punctului de pensie pentru anul 2013, a statuat că acestea sunt elemente ce țin de politica bugetară, iar legiuitorul poate să stabilească regulile pe care le consideră necesare, beneficiind de o marjă de apreciere în acest domeniu, respectiv de a decide atât cu privire la existența unei probleme de interes public care necesită un act normativ, cât și cu privire la alegerea modalităților de aplicare a acestuia, care să facă „posibilă menținerea unui echilibru între interesele aflate în joc”, astfel cum prevede jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Hotărârea din 4 septembrie 2012, pronunțată în Cauza *Dumitru Daniel Dumitru și alții împotriva României*, paragrafele 41 și 49).

23. În sfârșit, Curtea observă că, în cauza soluționată prin Decizia nr. 410 din 28 mai 2015, instanța de contencios constituțional a răspuns unei critici prin care se pune în discuție lipsa de corelare între, pe de o parte, dispoziția de reglementare

a valorii punctului de pensie pentru anul 2013 și, pe de altă parte, alte dispoziții legale. În mod similar, în cauza de față se critică lipsa de corelare între reglementarea valorii punctului de pensie pentru anul 2019 și alte prevederi din Legea nr. 263/2010. Ca atare, se impune reiterarea considerentelor de la paragraful 15 al Deciziei nr. 410 din 28 mai 2015, potrivit cărora examinarea constituționalității unui text de lege are în vedere compatibilitatea acestui text cu dispozițiile constituționale pretins încălcate, iar nu compararea mai multor prevederi între

ele și raportarea concluziei ce ar rezulta din această comparație la dispoziții ori principii ale Constituției. Procedându-se altfel s-ar ajunge, inevitabil, la concluzia că, deși fiecare dintre dispozițiile legale este constituțională, numai coexistența lor ar pune în discuție constituționalitatea uneia dintre ele. Rezultă că aspectele învederate de autorul excepției de neconstituționalitate nu privesc chestiuni privind constituționalitatea textului, ci o presupusă contrarietate între norme legale din același domeniu.

24. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Ioan Nechifor în Dosarul nr. 2.522/105/2019 al Tribunalului Prahova — Secția I civilă și constată că dispozițiile art. 102 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice și ale art. 31 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Prahova — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 3 martie 2022.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Cosmin-Marian Văduva

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII

ORDIN

**pentru modificarea art. 2 din anexa la Ordinul ministrului transporturilor nr. 683/2017
privind aprobarea tarifelor pentru prestațiile de activități specifice efectuate
de Autoritatea Feroviară Română — AFER**

În conformitate cu prevederile art. 16 lit. l) din Regulamentul de organizare și funcționare a Autorității Feroviare Române — AFER, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 626/1998 privind organizarea și funcționarea Autorității Feroviare Române — AFER, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 9 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 370/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, cu modificările și completările ulterioare,

viceprim-ministrul, ministrul transporturilor și infrastructurii, emite următorul ordin:

Art. I. — La articolul 2 din anexa la Ordinul ministrului transporturilor nr. 683/2017 privind aprobarea tarifelor pentru prestațiile de activități specifice efectuate de Autoritatea Feroviară Română — AFER, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 514 din 4 iulie 2017, cu modificările și

completările ulterioare, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 2. — (1) Tariful orar este de 20 de euro pentru prestațiile de activități specifice efectuate de AFER pentru operatorii economici.”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Viceprim-ministru, ministrul transporturilor și infrastructurii,
Sorin Mihai Grindeanu

București, 25 mai 2022.
Nr. 549.

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

ORDIN

privind modificarea și completarea anexelor nr. 1 și 2 la Ordinul ministrului sănătății nr. 443/2022 pentru aprobarea prețurilor maxime ale medicamentelor de uz uman, valabile în România, care pot fi utilizate/comercializate de către deținătorii de autorizație de punere pe piață a medicamentelor sau reprezentanții acestora, distribuitorii angro și furnizorii de servicii medicale și medicamente pentru acele medicamente care fac obiectul unei relații contractuale cu Ministerul Sănătății, casele de asigurări de sănătate și/sau direcțiile de sănătate publică județene și a municipiului București, cuprinse în Catalogul național al prețurilor medicamentelor autorizate de punere pe piață în România, a prețurilor de referință generice și a prețurilor de referință inovative

Văzând Referatul de aprobare nr. AR 8.722 din 26.05.2022 al Direcției politica medicamentului, a dispozitivelor și tehnologiilor medicale din cadrul Ministerului Sănătății,

având în vedere prevederile art. 890 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

ținând cont de prevederile Ordinului ministrului sănătății nr. 368/2017 pentru aprobarea Normelor privind modul de calcul și procedura de aprobare a prețurilor maxime ale medicamentelor de uz uman, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul sănătății emite următorul ordin:

Art. I. — Anexele nr. 1 și 2 la Ordinul ministrului sănătății nr. 443/2022 pentru aprobarea prețurilor maxime ale medicamentelor de uz uman, valabile în România, care pot fi utilizate/comercializate de către deținătorii de autorizație de punere pe piață a medicamentelor sau reprezentanții acestora, distribuitorii angro și furnizorii de servicii medicale și medicamente pentru acele medicamente care fac obiectul unei relații contractuale cu Ministerul Sănătății, casele de asigurări de sănătate și/sau direcțiile de sănătate publică județene și a municipiului București, cuprinse în Catalogul național al prețurilor medicamentelor autorizate de punere pe piață în România, a prețurilor de referință generice și a prețurilor de referință inovative, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 194 și 194 bis din 28 februarie 2022, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează conform anexei*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. II. — Prevederile prezentului ordin intră în vigoare începând cu luna iunie 2022.

Art. III. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul sănătății,
Romică-Andrei Baci,
secretar de stat

București, 26 mai 2022.
Nr. 1.460.

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 529 bis, care se poate achiziționa de la Biroul pentru relații cu publicul din Str. Parcului nr. 65, intrarea A, sectorul 1, București.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 26

din 9 mai 2022

Dosar nr. 259/1/2022

Laura-Mihaela Ivanovici	— președintele Secției I civile — președintele completului
Mariana Hortolomei	— judecător la Secția I civilă
Ileana Ruxandra Tîrîcă	— judecător la Secția I civilă
Adina Georgeta Nicolae	— judecător la Secția I civilă
Elena Carmen Popoiag	— judecător la Secția I civilă
Mihaela Tăbârcă	— judecător la Secția I civilă
Cristina Trușescu	— judecător la Secția I civilă
Carmen Georgeta Negriță	— judecător la Secția I civilă
Mirela Vișan	— judecător la Secția I civilă

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ce formează obiectul Dosarului nr. 259/1/2022 a fost constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (6) din Codul de procedură civilă raportat la art. XIX din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu modificările ulterioare, și ale art. 36 alin. (2) lit. a) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Laura-Mihaela Ivanovici, președintele Secției I civile a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna Elena Adriana Stamatescu, magistrat-asistent, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 38 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie, în Dosarul nr. 30.797/3/2018, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar s-a depus raportul întocmit de judecătorul-raportor, ce a fost comunicat părților, în conformitate cu dispozițiile art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă; după comunicarea raportului, părțile nu au depus puncte de vedere asupra chestiunii de drept.

6. În urma deliberărilor, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

7. Curtea de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie a dispus, prin Încheierea din 18 iunie 2021, în Dosarul nr. 30.797/3/2018, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarele chestiuni de drept:

A. *Interpretarea efectelor Deciziei Curții Constituționale a României nr. 189 din 18 martie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 466 din 4 mai 2021 (Decizia nr. 189 din*

18 martie 2021), privitoare la declararea neconstituționalității dispozițiilor art. 21 alin. (6) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 165/2013), astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 219/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România (Legea nr. 219/2020), în sensul de a stabili dacă declararea neconstituționalității acestor dispoziții legale are ca efect repunerea în vigoare a normei juridice în forma sa anterioară modificării declarate neconstituțională, adică a art. 21 alin. (6) din Legea nr. 165/2013, astfel cum aceasta a fost modificată prin art. 1 pct. 2 din Legea nr. 22/2020 pentru modificarea Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România și pentru completarea articolului 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România (Legea nr. 22/2020);

B. *În situația în care răspunsul la prima întrebare este negativ, în baza art. 5 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, în aplicarea art. 1 alin. (2) și art. 16 din Legea nr. 165/2013, determinarea valorii măsurilor compensatorii se poate realiza în conformitate cu dispozițiile legale privitoare la situații asemănătoare, prevăzute de art. 566 sau art. 1.640 din Codul civil, ori în conformitate cu principiile generale ale dreptului sau prin aplicarea grilelor notariale în vigoare la data soluționării definitive a cauzei?*

8. Sesizarea a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la data de 8 februarie 2022, cu nr. 259/1/2022, termenul de judecată fiind stabilit la 9 mai 2022.

II. Norma de drept intern ce formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile

9. *Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare — forma în vigoare la 21 martie 2020, potrivit art. 1 pct. 2 din Legea nr. 22/2020*

Art. 21. — „(...) (6) Evaluarea imobilului care face obiectul deciziei se face prin utilizarea grilei notariale valabile la data emiterii deciziei de către Comisia Națională și se exprimă în puncte. Un punct are valoarea de un leu. (...)”

10. Prin Decizia Curții Constituționale nr. 189 din 18 martie 2021 a fost admisă excepția de neconstituționalitate și s-a constatat că prevederile art. 21 alin. (6) din Legea nr. 165/2013, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 219/2020, sunt neconstituționale.

III. Expunerea succintă a procesului

11. Prin Cererea de chemare în judecată înregistrată la data de 14 septembrie 2018 pe rolul Tribunalului București — Secția a IV-a civilă, cu nr. 30.797/3/2018, reclamanta X a solicitat,

în contradictoriu cu pârâta Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor, ca prin hotărârea care se va pronunța să fie soluționat pe fond dosarul administrativ, în sensul validării Dispoziției nr. xxxxx din 7 iunie 2012, emisă de Municipiul București prin primarul general, prin care s-a soluționat Notificarea nr. xxxx din 1 noiembrie 2001, pentru imobilul situat în municipiul București, sectorul 3, compus din teren în suprafață de 280 mp, imposibil de restituit în natură, astfel: acordarea de măsuri reparatorii în condițiile art. 35 din Legea nr. 165/2013, respectiv stabilirea numărului de puncte pentru imobilul care face obiectul Dispoziției nr. xxxxx din 7 iunie 2012; obligarea pârâtei să emită decizia de compensare, în conformitate cu art. 21 din Legea nr. 165/2013, prin acordarea numărului de puncte aferent valorii imobilului notificat; obligarea pârâtei la plata cheltuielilor de judecată ocazionate de purtarea procesului.

12. Pârâta a depus întâmpinare, prin care a invocat, în esență, faptul că dosarul de despăgubire nu este complet și că nu există identitate între imobilul menționat în actul de proprietate al autorilor reclamantei și imobilul preluat de stat.

13. Prin Sentința civilă nr. 854 din 23 aprilie 2019, Tribunalul București — Secția a IV-a civilă a admis în parte cererea, a obligat pârâta să valideze dispoziția emisă de primarul general al municipiului București și să emită decizie de compensare prin puncte în baza art. 21 din Legea nr. 165/2013 pentru imobilul în litigiu, respingând celelalte pretenții ale reclamantei, ca neîntemeiate.

14. Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut că, deși dispoziția prin care s-a soluționat notificarea a fost emisă în 2012, beneficiarii acesteia nu au primit nici în prezent drepturile acordate.

15. Tribunalul a verificat calitatea reclamantei de persoană îndreptățită la acordarea de măsuri compensatorii, reținând că imobilul ce face obiectul notificării a aparținut autorilor acesteia, iar calitatea de unic moștenitor a reclamantei a fost constatată prin certificat de moștenitor.

16. De asemenea, a reținut că reclamanta a făcut dovada identității dintre imobilul ce a aparținut autorilor săi și imobilul expropriat, pentru care s-a formulat notificarea ce a stat la baza emiterii dispoziției a cărei validare se solicită.

17. În aceste condiții, prima instanță a obligat pârâta să soluționeze dosarul de despăgubiri prin validarea dispoziției emise de primarul municipiului București pentru imobilul teren în suprafață de 280 mp situat în București, sectorul 3.

18. Din interpretarea dispozițiilor art. 21 din Legea nr. 165/2013, instanța a apreciat că soluționarea dosarului de despăgubiri presupune două etape: verificarea existenței și întinderii dreptului de proprietate, finalizată prin validarea sau invalidarea deciziilor emise de entitățile investite de lege care conțin propunerea de acordare de măsuri compensatorii și evaluarea bunului, în condițiile prevăzute de art. 21 alin. (6) din Legea nr. 165/2013, în sensul aprobării de către Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor a punctajului stabilit de către Secretariatul Comisiei Naționale.

19. În același timp, în aplicarea dispozițiilor art. 35 din Legea nr. 165/2013, tribunalul a apreciat că aspectele obligatorii asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța în acest caz se referă numai la existența și întinderea dreptului de proprietate, iar asupra măsurilor reparatorii instanța dispune acordarea în condițiile legii, prin stabilirea în sarcina pârâtei a acestei obligații.

20. În consecință, pârâta a fost obligată să emită decizie de compensare prin puncte, în baza art. 21 din Legea nr. 165/2013, pentru imobilul ce a făcut obiectul Dispoziției nr. xxxxx din 7 iunie 2012.

21. Împotriva acestei sentințe au declarat apel părțile.

22. Reclamanta a criticat sentința apelată, susținând că este parțial nelegală și netemeinică, deoarece, deși instanța de fond a analizat cauza sub toate aspectele, efectuând controlul de legalitate asupra dispoziției a cărei validitate a constatat-o, statuând asupra întinderii și existenței dreptului, prin dispozitivul sentinței apelate a obligat pârâta să valideze propunerea cuprinsă în dispoziție.

23. Această dispoziție tinde la schimbarea regimului juridic al acțiunii, dintr-o acțiune în realizare întemeiată pe dispozițiile art. 35 din Legea nr. 165/2013 într-o acțiune în obligație de a face, aceasta din urmă nefăcând obiectul cererii de chemare în judecată. Atâta vreme cât instanța de judecată a constatat ea însăși că dispoziția emisă de primarul general al municipiului București îndeplinește toate condițiile de validitate, este lipsită de eficiență obligarea intimatei să efectueze aceleași operațiuni de verificare, în scopul validării dispoziției. Aceasta ar conduce la al treilea control de legalitate a dispoziției, punând la îndoială controlul judecătoresc care a fost efectuat în condiții de perfectă legalitate și cu respectarea tuturor drepturilor și garanțiilor prevăzute de Constituția României și de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

24. Raportat la aceste critici, apelanta-reclamantă a solicitat ca prin dispozitivul deciziei ce se va pronunța să fie obligată pârâta să emită decizia de compensare.

25. Cu privire la capătul de cerere privind acordarea de măsuri reparatorii în condițiile art. 35 din Legea nr. 165/2013, respectiv stabilirea numărului de puncte, respins ca neîntemeiat prin sentința apelată, apelanta a arătat că prima instanță nu a înțeles actul dedus judecării, astfel încât întreaga motivare nu se înscrie în rațiunea respingerii lui ca neîntemeiat. Temeiul de drept invocat în cererea de chemare în judecată privind acordarea de măsuri reparatorii în condițiile art. 35 din Legea nr. 165/2013 vizează ipoteza prevăzută de alin. (3) al textului legal, iar cuantumul se stabilește în modalitatea prevăzută de art. 21 alin. (6) din Legea nr. 165/2013, raportat la valoarea imobilului.

26. Totodată, a menționat că a înțeles să solicite obligarea pârâtei la emiterea deciziei de compensare, prin raportare la dispozițiile art. 21 alin. (9) din aceeași lege, potrivit căror: „În cazul validării deciziei entității investite de lege, Comisia Națională emite decizia de compensare prin puncte a imobilului preluat în mod abuziv.”

27. Atât în cererea de chemare în judecată, cât și pe parcursul soluționării dosarului, reclamanta a solicitat administrarea probei cu expertiză de evaluare, având ca obiectiv stabilirea valorii imobilului în raport cu grila notarială din anul 2013, efectuând conversa leului la data efectuării raportului de expertiză, însă prin Încheierea din data de 2 aprilie 2019 instanța de fond a respins încuviințarea acestei probe, motivat de faptul că nu ar fi utilă cauzei.

28. Instanța de fond a apreciat în mod eronat că evaluarea trebuie făcută cu respectarea art. 21 alin. (1) și (6) din Legea nr. 165/2013, în sensul aprobării de către Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor a punctajului stabilit de către Secretariatul Comisiei Naționale, sens în care apelanta a făcut trimitere la conținutul art. 34 și 35 din Legea nr. 165/2013.

29. Intenția legiuitorului a fost aceea de a lăsa în sarcina instanței de judecată să soluționeze dosarul sub toate aspectele, în conformitate cu dispozițiile legii, întrucât aceasta este finalitatea sintagmei „acordarea de măsuri reparatorii în condițiile prezentei legi”, iar nu să lase în sarcina pârâtei obligația de stabilire a numărului de puncte. Această posibilitate de stabilire a numărului de puncte direct de către instanță a fost

acordată și pentru a reduce timpul de așteptare și pentru ca după această lungă perioadă de timp scursă de la data depunerii notificării și până în prezent, cu ultime termene de grație acordate părții, persoanele care se consideră îndreptățite să poată obține efectiv măsurile reparatorii.

30. Pârâta Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor a criticat sentința, apreciind că admiterea cererii de chemare în judecată ar echivala cu eludarea procedurii administrative prevăzute de Legea nr. 165/2013, instituindu-se un mecanism de despăgubire pe cale jurisprudențială, în alte condiții și în altă procedură decât cea instituită de legea specială.

31. De asemenea, a criticat modul de acordare a cheltuielilor de judecată.

32. În ședința publică din 18 iunie 2021, instanța, din oficiu, a apreciat că se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept în discuție și, în temeiul dispozițiilor art. 520 alin. (2) din Codul de procedură civilă, a dispus suspendarea judecării.

IV. Motivele reținute de titularul sesizării, referitoare la admisibilitatea procedurii

33. Instanța de trimitere, procedând la analiza condițiilor de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, referitoare la declanșarea procedurii pronunțării de către Înalta Curte de Casație și Justiție a unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, a apreciat că acestea sunt întrunite cumulativ.

34. Astfel, curtea de apel este legal investită cu soluționarea a două apeluri, cauza fiind în curs de judecată, urmând a fi pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă, potrivit dispozițiilor art. 35 alin. (4) din Legea nr. 165/2013.

35. Răspunsul la solicitarea instanței este necesar în vederea soluționării pe fond a apelului declarat de reclamantă, întrucât interpretarea efectelor Deciziei Curții Constituționale nr. 189 din 18 martie 2021 constituie premisa problemei de drept puse în discuția instanței de apel, anume stabilirea pe cale judecătorească a întinderii măsurilor reparatorii în echivalent în procedura restituirii imobilelor preluate abuziv de statul român.

36. Chestiunea în cauză are caracter de noutate, întrucât termenul de 45 de zile prevăzut de art. 147 din Constituția României s-a împlinit la 17 iunie 2021, iar chestiunea de drept pusă în discuție nu a primit o rezolvare nici pe cale jurisprudențială (prin intermediul unei decizii a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în aplicarea art. 517 sau 521 din Codul de procedură civilă) și nici prin intervenția legiuitorului român.

V. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

37. Părțile nu au formulat un punct de vedere cu privire la problema de drept supusă dezlegării nici în fața instanței de trimitere și nici după comunicarea raportului întocmit de judecătorul-raportor, în condițiile art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă.

VI. Punctul de vedere al completului de judecată care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

38. Completul de judecată investit cu soluționarea apelurilor în Dosarul nr. 30.797/3/2018 apreciază că declararea neconstituționalității dispozițiilor art. 21 alin. (6) din Legea nr. 165/2013, astfel cum acestea au fost modificate prin art. I pct. 1 din Legea nr. 219/2020, nu readuce în dreptul pozitiv forma legii anterioară declarării neconstituționalității — anume art. 21 alin. (6) în forma sa modificată prin Legea nr. 22/2020.

39. Pentru a conchide astfel, Curtea a reținut că, potrivit dispozițiilor art. 147 alin. (1) din Constituția României, „Dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. (...)”. Încetarea efectelor juridice ale normei declarate neconstituțională se impune a fi interpretată, pentru identitate de rațiune, în nota prevederilor art. 64 alin. (3) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 24/2000), care prevăd că „Abrogarea unei dispoziții sau a unui act normativ are caracter definitiv. Nu este admis ca prin abrogarea unui act de abrogare anterior să se repună în vigoare actul normativ inițial. (...)”.

40. În atare situație, Curtea a apreciat că la data sesizării, prin declararea neconstituționalității art. 21 alin. (6), Legea nr. 165/2013 nu prevede expres o modalitate în care se pot cuantifica măsurile reparatorii în echivalent convenite persoanelor îndreptățite, sens în care devin incidente, în aplicarea art. 5 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, dispozițiile dreptului comun privitoare la modalitățile de restituire prin echivalent a bunurilor primite fără drept — în cazul de față apropiate fără drept de statul român — prevăzute de Codul civil.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

41. La solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, instanțele naționale au comunicat hotărâri judecătorești și opinii teoretice ale judecătorilor cu privire la chestiunea de drept ce face obiectul sesizării.

42. Astfel, cu privire la prima întrebare cuprinsă în încheierea de sesizare, opinia care se conturează cu caracter majoritar este aceea că, față de dispozițiile art. 62 din Legea nr. 24/2000 („Dispozițiile de modificare și de completare se încorporează, de la data intrării lor în vigoare, în actul de bază, identificându-se cu acesta. Intervențiile ulterioare de modificare sau de completare a acestora trebuie raportate tot la actul de bază.”), neconstituționalitatea constatată prin Decizia nr. 189 din 18 martie 2021 a privit norma art. 21 alin. (6) din Legea nr. 165/2013 în forma în vigoare la data pronunțării deciziei Curții Constituționale și nu este posibilă repunerea în vigoare a prevederilor Legii nr. 20/2020, care au modificat anterior norma în discuție, conținutul lor fiind încorporat în actul de bază.

43. Au fost transmise, în mai mică măsură, și opinii contrare sub acest aspect (judecători de la tribunalele Neamț, Ialomița, Teleorman, Constanța, Argeș, Prahova, Curtea de Apel Târgu Mureș și Judecătoria Reșița), care au considerat că devin aplicabile prevederile Legii nr. 22/2020, iar pentru ambele soluții au fost identificate hotărâri judecătorești în număr redus.

44. O parte dintre răspunsurile comunicate a cuprins aprecierea că, în prezența rămânerii fără efecte a art. 21 alin. (6) din Legea nr. 165/2013, pentru dezlegarea celei de-a doua întrebări se impune fie utilizarea unor dispoziții legale privitoare la situații asemănătoare, fie aplicarea principiilor generale ale dreptului și utilizarea grilelor notariale de la data soluționării cauzei, fie aplicarea dispozițiilor art. 566 sau art. 1.640 din Codul civil.

45. Pentru cea de-a doua întrebare, răspunsul cvasiunanim al instanțelor a relevat adoptarea Legii nr. 193/2021 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 72/2020 pentru suspendarea aplicării prevederilor art. 21 alin. (6) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului

comunist în România și instituirea unor măsuri tranzitorii (*Legea nr. 193/2021*), normă care a tranșat legislativ chestiunea în discuție.

46. *Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție* a comunicat că la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

47. La data de 18 martie 2021, Curtea Constituțională a pronunțat Decizia nr. 189, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 466 din 4 mai 2021, prin care a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art. 21 alin. (6) din *Legea nr. 165/2013*, astfel cum au fost modificate prin *Legea nr. 219/2020*, sunt neconstituționale.

48. Instanța de contencios constituțional a reținut că: „28. *Ulterior publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Deciziei nr. 725 din 7 octombrie 2020, a intrat în vigoare Legea nr. 219/2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.011 din 30 octombrie 2020, care, prin art. 1 pct. 1, a menținut, de principiu, soluția legislativă a cărei neconstituționalitate a fost constatată de Curtea Constituțională, consacrand o modalitate de reglementare similară celei cuprinse în Legea privind adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 72/2020 — în sensul că a instituit același dublu standard în privința modalității de evaluare a bunului imobil, în funcție de calitatea persoanei căreia i se acordă măsuri compensatorii —, soluție legislativă asupra căreia Curtea Constituțională s-a pronunțat prin decizia mai sus menționată.*

29. *Potrivit dispozițiilor art. 147 alin. (4) din Constituție, deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii, astfel că, în situația în care instanța de control constituțional a constatat neconstituționalitatea unei anumite soluții legislative în controlul a priori de constituționalitate, nu este permis ca aceasta să devină parte a dreptului pozitiv prin intermediul unui alt act normativ, diferit de cel cu privire la care Curtea Constituțională s-a pronunțat. Or, în cazul de față, ulterior publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Deciziei nr. 725 din 20 octombrie 2020, Legea nr. 219/2020 a intrat în vigoare și a transpus în dreptul pozitiv o soluție legislativă care conservă viciul de neconstituționalitate al art. 1 pct. 1 din Legea privind adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 72/2020. O asemenea reglementare este contrară Deciziei nr. 725 din 7 octombrie 2020 și, prin urmare, nesocotește art. 147 alin. (4) din Constituție.*”

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

49. Prin raportul întocmit, judecătorul-raportor a apreciat că nu sunt întrunite cumulativ condițiile de admisibilitate a sesizării, astfel cum sunt acestea reglementate prin art. 519 din Codul de procedură civilă, în sensul că nu există o chestiune de drept care să prezinte caracter de noutate, față de adoptarea Legii nr. 193/2021.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

Examinând sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorul-raportor și chestiunea de drept care se solicită a fi dezlegată, constată următoarele:

50. Prealabil analizării în fond a problemei de drept supuse dezbaterii, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept este ținută să verifice dacă, în raport cu întrebarea formulată de titularul sesizării, sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, în conformitate cu dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă, potrivit cărora „*Dacă, în cursul judecării, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit*

cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.”

51. Din cuprinsul prevederilor legale enunțate anterior rezultă că legiuitorul a instituit o serie de condiții de admisibilitate pentru declanșarea procedurii sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile — astfel cum au fost acestea decelate în jurisprudența instanței supreme dezvoltată pe marginea mecanismului procedural în discuție —, condiții care se impun a fi întrunite în mod cumulativ, respectiv:

a) existența unei cauze aflate în curs de judecată, în ultimă instanță;

b) cauza care face obiectul judecării să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza;

c) ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată;

d) chestiunea de drept a cărei lămurire se solicită să prezinte caracter de noutate;

e) chestiunea de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

52. Cu privire la primele două condiții, acestea sunt îndeplinite, fără a fi necesară o analiză suplimentară: pe rolul instanței de trimitere — Curtea de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie — se află cauza în cadrul căreia s-a formulat întrebarea, iar instanța de apel judecă în ultimă instanță, potrivit art. 35 alin. (4) din *Legea nr. 165/2013*.

53. Cea de-a treia condiție este, de asemenea, îndeplinită, pentru că de lămurirea chestiunii de drept ce face obiectul sesizării depinde soluționarea pe fond a cauzei, de vreme ce rezultă din expunerea ce precedă că instanța de apel este investită cu calea de atac devolutivă declarată de reclamantă și prin care se solicită, în temeiul art. 35 alin. (3) din *Legea nr. 165/2013*, aplicarea în beneficiul persoanei ce se pretinde îndreptățită la reparație a dispozițiilor art. 21 alin. (6) din același act normativ, în procesul de determinare a întinderii despăgubirilor convenite cu acest titlu.

54. Cu privire la cerința existenței unei chestiuni de drept care să prezinte caracter de noutate, se constată însă că o asemenea problemă de drept nu există la data întocmirii prezentului raport.

55. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a arătat în jurisprudența sa că art. 519 din Codul de procedură civilă nu definește noțiunea de „chestiune de drept”.

56. Astfel, prin Decizia nr. 16 din 23 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 779 din 5 octombrie 2016, a reținut că: „37. (...) În doctrină s-a arătat însă că, pentru a fi vorba despre o problemă de drept reală, trebuie ca norma de drept disputată să fie îndoielnică, imperfectă, lacunară sau neclară. Chestiunea de drept supusă dezbaterii trebuie să fie una veritabilă, legată de posibilitatea de a interpreta diferit un text de lege, fie din cauză că acest text este incomplet, fie pentru că nu este corelat cu alte dispoziții legale, fie pentru că se pune problema că nu ar mai fi în vigoare.”

57. Din analiza conținutului art. 519 și următoarele din Codul de procedură civilă nu rezultă că aceste norme impun cerința ca problema de drept soluționată diferit de instanțe să decurgă exclusiv din interpretarea și aplicarea diferită a unui text de lege, întrucât conceptul de „problemă de drept” este mai cuprinzător decât atât.

58. Printr-o jurisprudență constantă a Înaltei Curți de Casație și Justiție în cadrul mecanismelor de unificare s-a reținut că noțiunea de „problemă de drept” (în ceea ce privește recursul în interesul legii) și cea de „chestiune de drept” (în contextul hotărârilor prealabile) pot presupune nu numai clarificarea unei norme juridice echivoce sau susceptibile de mai multe sensuri, ci, în egală măsură, permit a se decide: *dacă o normă juridică mai este în vigoare sau nu*, ca efect al unor modificări sau evenimente legislative succesive, în absența unei abrogări exprese; identificarea efectelor legale ale unor decizii pronunțate de instanța de contencios constituțional, respectiv statuarea cu privire la incidența unei norme de drept într-o anumită categorie de cauze, având un anumit obiect (*exempli gratia*, Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept nr. 4 din 14 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 132 din 19 februarie 2019, paragrafele 56 și 57; deciziile Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii: nr. 18 din 5 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 801 din 28 octombrie 2015, paragraful 41; nr. 12 din 19 septembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 789 din 7 noiembrie 2011 și nr. 5 din 20 ianuarie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 131 din 19 februarie 2020, paragrafele 43—45).

59. Or, în cauză, chestiunea de drept apreciată de instanța de trimitere a justifica sesizarea a fost determinată de pronunțarea Deciziei Curții Constituționale nr. 189 din 18 martie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 466 din 4 mai 2021, prin care a fost admisă excepția de neconstituționalitate ridicată din oficiu de Tribunalul București — Secția a III-a civilă în dosarele nr. 36.366/3/2018, nr. 38.833/3/2018, nr. 39.119/3/2018, nr. 39.389/3/2018, nr. 40.081/3/2018, nr. 40.259/3/2018, nr. 41.069/3/2018, nr. 3.925/3/2020, nr. 7.718/3/2020 și nr. 30.264/3/2018 și de Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor în Dosarul nr. 3.005/120/2019 al Curții de Apel Ploiești — Secția I civilă și în Dosarul nr. 16.352/3/2018 al Curții de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie și s-a constatat că prevederile art. 21 alin. (6) din Legea nr. 165/2013, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 219/2020, sunt neconstituționale.

60. Consecutiv împlinirii la data de 17 iunie 2021 a termenului de 45 de zile de la publicarea deciziei evocate, prevăzut de art. 147 din Constituția României, în absența intervenției legiuitorului, dispozițiile art. 21 alin. (6) din Legea nr. 165/2013, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 219/2020, nu au mai produs efecte.

61. Cu toate acestea, după pronunțarea încheierii de sesizare (la data de 18 iunie 2021), legiuitorul a adoptat Legea nr. 193/2021, care a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 681 din 9 iulie 2021.

62. Potrivit articolului unic al Legii nr. 193/2021: „Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72 din 14 mai 2020 pentru suspendarea aplicării prevederilor art. 21 alin. (6) din

Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România și instituirea unor măsuri tranzitorii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 412 din 19 mai 2020, cu următoarele modificări și completări:

1. Titlul ordonanței se modifică și va avea următorul cuprins: «Ordonanță de urgență pentru modificarea alin. (6) al art. 21 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România și instituirea unor măsuri tranzitorii»

2. După articolul 2 se introduce un nou articol, articolul 21, cu următorul cuprins:

«Art. 21. — La articolul 21 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 278 din 17 mai 2013, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins:

(6) Evaluarea imobilelor pentru care se acordă despăgubiri se exprimă în puncte și se face prin aplicarea grilei notariale valabile pentru anul precedent emiterii deciziei de către Comisia Națională, în considerarea caracteristicilor tehnice ale imobilului și a categoriei de folosință la data preluării acestuia. Un punct are valoarea de un leu.»

63. Prin urmare, la data pronunțării prezentei decizii, art. 21 alin. (6) din Legea nr. 165/2013 are cuprinsul mai sus evocat, iar chestiunea modalității de determinare a valorii măsurilor compensatorii ce pot fi acordate pentru imobilele care nu pot fi restituite în natură a fost rezolvată de legiuitor prin adoptarea prevederii legale menționate.

64. Prezintă relevanță din perspectiva aplicării în timp a dispozițiilor legale nou-adoptate [cu observația că, în mod evident, la data adoptării Legii nr. 193/2021 mai există pe rolul instanțelor cauze — în etapa judecătii în primă instanță sau a apelului — în care se pune problema aplicării art. 21 alin. (6) din Legea nr. 165/2013] dezlegările cuprinse în Decizia nr. 46 din 7 iunie 2021, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 752 din 2 august 2021 (*Decizia nr. 46 din 7 iunie 2021*).

65. Această decizie a soluționat o sesizare formulată de Curtea de Apel Suceava — Secția I civilă, prin care s-a solicitat interpretarea dispozițiilor art. 21 alin. (6) din Legea nr. 165/2013, astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 219/2020, în sensul de a lămuri dacă aceste prevederi se aplică și cauzelor aflate pe rolul instanțelor judecătorești, în calea de atac a apelului, în raport cu considerentele Deciziei nr. 80 din 12 noiembrie 2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.080 din 20 decembrie 2018.

66. Prin urmare, în această decizie s-a analizat, cu ocazia unei modificări legislative anterioare a aceleiași dispoziții legale — art. 21 alin. (6) din Legea nr. 165/2013 —, aplicabilitatea sa în litigii aflate pe rolul instanțelor la data adoptării modificării legislative în discuție acolo, Legea nr. 219/2020, cu precădere în etapa apelului.

67. Până la soluționarea sesizării Curții de Apel Suceava — Secția I civilă, la data de 18 martie 2021, Curtea Constituțională a pronunțat Decizia nr. 189, prin care a admis excepția de

neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art. 21 alin. (6) din Legea nr. 165/2013, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 219/2020, sunt neconstituționale.

68. Prin Decizia nr. 46 din 7 iunie 2021, anterior amintită, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a admis sesizarea, stabilind că:

„Ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 189 din 18 martie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 466 din 4 mai 2021, dispozițiile art. 21 alin. (6) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 219/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, și-au încetat efectele și nu mai pot constitui temei juridic pentru cauzele aflate pe rolul instanțelor judecătorești având ca obiect decizii de compensare emise anterior intrării în vigoare a legii modificate, nesoluționate definitiv la data publicării deciziei instanței de contencios constituțional în Monitorul Oficial.”

69. În considerentele acestei decizii, la paragrafele 95—98, se arată: „95. Se reține că pentru dezlegarea chestiunii de drept în prezenta cauză prezintă relevanță soluția dată în Decizia nr. 80 din 12 noiembrie 2018 privind exclusiv statuarea asupra existenței unei situații juridice în curs de constituire, această calificare fiind regăsită și în deciziile ulterioare ale Curții Constituționale din perspectiva compatibilității ei cu principiile legii fundamentale.

96. Trebuie astfel precizat că raporturile juridice derulate între persoana îndreptățită la restituire și autoritățile administrative cu atribuții în procesul de stabilire a măsurilor reparatorii nu pot fi considerate ca fiind raporturi juridice finalizate până la rămânerea definitivă a deciziei administrative. Astfel, dreptul de creanță de care beneficiază persoana îndreptățită la măsura reparatorie nu este un drept cert și exigibil, instanța de judecată fiind singura în măsură a stabili, în concret și definitiv, întinderea despăgubirii convenite, atunci când este contestată decizia autorității administrative.

97. Instanța de contencios constituțional, prin Decizia nr. 568 din 9 iulie 2020, s-a raportat la aceeași hotărâre (Decizia nr. 80 din 12 noiembrie 2018, paragrafele 64—66), în contextul examinării principiului neretroactivității legii civile, analizând modificările legislative intervenite asupra Legii nr. 165/2013, statuând în sensul că «nu poate fi vorba de retroactivitatea Legii nr. 165/2013, din moment ce situația juridică se află în curs de constituire, în sensul de a fi stabilit în concret cuantumul despăgubirilor convenite în temeiul legilor reparatorii, în concordanță cu principiul tempus regit actum și al aplicării imediate a legii noi».

98. O consecvență de interpretare impune, sub acest aspect, aceeași soluție pentru problema de drept ce face obiectul prezentei sesizări, în sensul că, de principiu, se poate considera că, în cauză, până la soluționarea definitivă de către instanța de judecată a contestației formulate împotriva deciziei de compensare/validare parțială, raportului juridic ce face obiectul litigiului i se va aplica legea nouă, fără a putea fi considerată retroactivă.”

70. În consecință, modificarea legislativă intervenită după formularea sesizării de față se va aplica, de principiu, și cauzelor aflate pe rolul instanțelor la data intrării sale în vigoare, inclusiv celor aflate în calea de atac a apelului, astfel cum se arată

în jurisprudența anterioară a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept — atât în decizia citată, nr. 46 din 7 iunie 2021, cu referire expresă la modificarea art. 21 alin. (6) din Legea nr. 165/2013, cât și anterior, prin Decizia nr. 80 din 12 noiembrie 2018.

71. De aceea, se consideră că intervenția legiuitorului asupra dispozițiilor art. 21 alin. (6) din Legea nr. 165/2013, intervenită după pronunțarea încheierii de sesizare, va fi aplicabilă atât pentru soluționarea cauzei aflate pe rolul instanței de trimitere, cât și pentru soluționarea altor cauze aflate în fața primei instanțe sau a instanței de apel și, în consecință, chestiunea de drept a cărei dezlegare se cere, izvorâtă din rămânerea fără efecte juridice a prevederilor declarate neconstituționale, nu mai subzistă.

72. Astfel, nici problema de principiu inclusă în prima întrebare (dacă declararea neconstituționalității unor prevederi legale în formă modificată conduce sau nu la repunerea în vigoare a formei acelei prevederi avute anterior modificării) nu mai reprezintă o chestiune de drept în contextul ipotezei de față, în care instanțele vor aplica, de la data intrării în vigoare a Legii nr. 193/2021, prevederile acestui din urmă act normativ, nemaifiind chemate a tranșa aspectul dacă o lege anterioară care a modificat norma în discuție este aptă a produce din nou efecte.

73. Prin urmare, în măsura în care, până la data soluționării sesizării, chestiunea de drept a fost tranșată legislativ fie prin modificarea normei juridice pentru care anterior se pune problema interpretării și aplicării diferite, fie prin adoptarea altor dispoziții legale care lămuresc problema de drept în discuție, se apreciază că dispăre însăși premisa pronunțării unei hotărâri prealabile care, în esență, vizează existența unei reglementări îndoielnice, lacunare ori neclare, necesar a fi lămurită sub aspectul interpretării, pentru preîntâmpinarea unei aplicări neunitare a acesteia.

74. În fine, incidental, este utilă și observația că, în soluționarea unei sesizări cu conținut similar, la data de 7 martie 2022, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a pronunțat Decizia nr. 13, în Dosarul nr. 2.928/1/2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 398 din 26 aprilie 2022, prin care s-a dispus: „Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția a IV-a civilă, în Dosarul nr. 42.192/3/2018, pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile cu privire la următoarele chestiuni de drept: Interpretarea dispozițiilor art. 21 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare, în considerarea Deciziei Curții Constituționale nr. 189 din 18 martie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 466 din 4 mai 2021, conferă persoanei îndreptățite dreptul de a beneficia de măsuri compensatorii, respectiv de a-și valorifica dreptul de creanță/speranța legitimă de a obține un drept de creanță (născut ca urmare a imposibilității de restituire în natură a imobilului preluat), în temeiul dispozițiilor art. 1.516 din Codul civil? Sancțiunea nerespectării obligației pozitive a statului de a pune în acord dispozițiile art. 21 alin. (6) din Legea nr. 165/2013 cu Decizia Curții Constituționale nr. 189 din 18 martie 2021 conferă posibilitatea persoanei îndreptățite de a beneficia de daune-interese, iar, în caz afirmativ, modalitatea de evaluare a acestora este cea stabilită de dispozițiile art. 1.531 din Codul civil?”

75. Pentru toate aceste argumente, nu poate fi reținută îndeplinirea condiției privind existența chestiunii de drept, față de noile dispoziții legale adoptate, motiv pentru care nu se mai impune analiza celorlalte condiții de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie, în Dosarul nr. 30.797/3/2018, pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile cu privire la următoarele chestiuni de drept:

A. *Interpretarea efectelor Deciziei Curții Constituționale a României nr. 189 din 18 martie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 466 din 4 mai 2021, privitoare la declararea neconstituționalității dispozițiilor art. 21 alin. (6) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 219/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, în sensul de a stabili dacă declararea neconstituționalității acestor dispoziții legale are ca efect repunerea în vigoare a normei juridice în forma sa anterioară modificării declarate neconstituțională, adică a art. 21 alin. (6) din Legea nr. 165/2013, astfel cum aceasta a fost modificată prin art. 1 pct. 2 din Legea nr. 22/2020 pentru modificarea Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România și pentru completarea articolului 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România;*

B. *În situația în care răspunsul la prima întrebare este negativ, în baza art. 5 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, în aplicarea art. 1 alin. (2) și art. 16 din Legea nr. 165/2013, determinarea valorii măsurilor compensatorii se poate realiza în conformitate cu dispozițiile legale privitoare la situații asemănătoare, prevăzute de art. 566 sau art. 1.640 din Codul civil, ori în conformitate cu principiile generale ale dreptului sau prin aplicarea grilelor notariale în vigoare la data soluționării definitive a cauzei?*

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 9 mai 2022.

PREȘEDINTELE SECȚIEI I CIVILE
LAURA-MIHAELA IVANOVICI

Magistrat-asistent,
Elena Adriana Stamatescu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Adresa Biroului pentru relații cu publicul este:
Str. Parcului nr. 65, intrarea A, sectorul 1, București; 012329.
Tel. 021.401.00.73, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro/brp/>

